

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «Природно-ресурсний потенціал України»

Ступінь освіти	бакалавр
Освітня програма	за вільним вибором студентів
Тривалість викладання	5 семестр
Заняття:	3 години на тиждень
Лекції	2 години на тиждень
Практичні	1 година на тиждень

Мова викладання українська

Сторінка курсу в СДО НТУ «ДП»: у процесі розробки.

Консультації: за окремим розкладом, погодженим зі здобувачами вищої освіти

Онлайн-консультації: Microsoft Teams

Інформація про викладачів:

Хоменко Юрій Тимофійович

Посада: професор кафедри загальної та структурної геології,

Вчене звання: доцент

Вчений ступінь: кандидат геологічних наук

Персональна сторінка:

<https://zsg.nmu.org.ua/ua/homenko.php>

E-mail: khomenko.yu.t@nmu.one

Кабінет: 1/55, 1/89

1. Анотація до курсу

Предметом дисципліни є ознайомлення з природними ресурсами геосфер Землі, різноманітними інженерними і екологічними проблемами, а також багатьма іншими питаннями життєзабезпечення людини. Формування уявлення про результати природних змін навколишнього природного середовища, наслідків впливу людини, та надмірного використання природних ресурсів.

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета – Мета: сформувані уявлення у студентів про наявність та розподіл природних ресурсів України, а також про наслідки їх надмірного використання.

Завдання курсу:

- Набуття студентами знань про класифікацію природних ресурсів, а також перспективи їх сталого розвитку на території України.

3. Результати навчання:

- Навчитися розрізняти основні ресурси атмосфери, біосфери, гідросфери, літосфери. Розрізняти середовища, які мають природне та техногенне походження.
- Розрізняти промислові та рекреаційні зони України.
- Мати уявлення про обумовленість духовного та економічного стану суспільства.

4. Структура курсу

Календарний план курсу

Тижні	Тематика занять	Вид занять	Ресурси
1	Природні ресурси геосфер Землі. Середовища природного та техногенного походження	Лекційне заняття	Силабус. Базові інформаційні джерела: 1-5
	Класифікація природних ресурсів Землі. Значення природних ресурсів для розвитку людства.	Практичне заняття	Силабус. Базові інформаційні джерела: 1-5
2	Місце людини в геосферах Землі. Природні ресурси атмосфери, біосфери, гідросфери, літосфери.	Лекційне заняття	Силабус. Базові інформаційні джерела: 1-5
3	Взаємообумовленість біосфери і людини. Наука як основний фактор ноосфери. Вплив природних процесів на людину. Антропогенний вплив на природні	Лекційне заняття	Силабус. Базові інформаційні джерела: 1-5

	екосистеми.		
	Система «рекреаційні ресурси – людина – мистецтво»	Практичне заняття	Силабус. Базові інформаційні джерела: 1-5
4	Природні ресурси України. Значення геологічного середовища для розвитку людини і суспільства.	Лекційне заняття	Силабус. Базові інформаційні джерела: 1-5
5	Екологічний стан гірничо-видобувних регіонів і районів України. Раціональне використання природних ресурсів	Лекційне заняття	Силабус. Базові інформаційні джерела: 1-5
	Система «рекреаційні ресурси – людина – мистецтво»	Практичне заняття	Силабус. Базові інформаційні джерела: 1-5
6	Розподіл території України на промислові та рекреаційні зони. Рекреаційні ресурси України.	Лекційне заняття	Силабус. Базові інформаційні джерела: 1-5
7	Можливості раціонального використання природних ресурсів України.	Лекційне заняття	Силабус. Базові інформаційні джерела: 1-5
	Промислові та рекреаційні зони України, їх територіальний розподіл.	Практичне заняття	Силабус. Базові інформаційні джерела: 1-5
8	Вчення про ноосферу. Взаємозв'язок людини та природного	Лекційне заняття	Силабус. Базові інформаційні джерела: 1-5

	середовища.		
9	Поняття про сталий розвиток природних ресурсів та можливість його запровадження в Україні та світі.	Лекційне заняття	Силабус. Базові інформаційні джерела: 1-5
	Система «рекреаційні ресурси – людина – мистецтво»	Практичне заняття	Силабус. Базові інформаційні джерела: 1-5
10	Вплив етичноморального стану суспільства на спосіб використання природних ресурсів.	Лекційне заняття	Силабус. Базові інформаційні джерела: 1-5
11	Проблема моралі як специфічного способу освоєння світу. Взаємозв'язок духовного і економічного розвитку суспільства	Лекційне заняття	Силабус. Базові інформаційні джерела: 1-5
	Система «рекреаційні ресурси – людина – мистецтво»	Практичне заняття	Силабус. Базові інформаційні джерела: 1-5
12	Рекреаційні зони України у мистецтві.	Лекційне заняття	

5. Технічне обладнання та/або програмне забезпечення

Активованій акаунт університетської пошти (student.i.p@nmu.one) на MicrosoftOffice365.

6. Система оцінювання та вимоги

6.1. Навчальні досягнення здобувачів вищої освіти за результатами вивчення курсу оцінюватимуться за шкалою, що наведена нижче:

Рейтингова шкала	Інституційна шкала
90 – 100	відмінно

75-89	добре
60-74	задовільно
0-59	незадовільно

6.2. Здобувач вищої освіти може отримати підсумкову оцінку з дисципліни на підставі поточного оцінювання знань за умови, якщо набрана кількість балів з поточного тестування та самостійної роботи складатиме не менше 60 балів. Незалежно від результатів поточного контролю кожен студент має право виконувати підсумкову комплексну контрольну роботу за дисципліною, яка містить завдання, що охоплюють дисциплінарні результати навчання.

Оцінка за поточний контроль складається з оцінок за виконання шести практичних робіт (10 балів кожна) та роботу на шести лекційних заняттях (5 балів кожне). За умови виконання усіх практичних завдань вчасно, здобувач отримує додатково 10 балів. Максимально за поточною успішністю здобувач вищої освіти може набрати 100 балів.

Підсумкове оцінювання (якщо здобувач вищої освіти набрав менше 60 балів та/або прагне поліпшити оцінку)	Підсумковий контроль (екзамен) за дисципліною відбувається у формі письмового іспиту, екзаменаційні білети являють 10 розгорнутих запитань. Правильна відповідь на кожне із запитань оцінюється у 10 балів. Максимальна кількість балів за екзамен – 100.
Лекційні заняття	Охоплюють теоретичний матеріал щодо основних положень еволюції планети, її будови, основних геологічних процесів тощо. Активна залученість здобувача протягом кожного лекційного заняття (участь у дискусії, відповіді на запитання тощо) оцінюється у 4 бали. Лекційні заняття максимально оцінюються у 40 балів.
Семінарські заняття	Включають підготовку презентаційних матеріалів, виступи та обговорення положень лекційних занять, що вказані у п.4. Семінарські заняття максимально оцінюються у 60 балів.

6.3. Критерії оцінювання *тестів*:

1 правильна відповідь фінального іспиту оцінюється у 10 балів.

6.4. Критерії оцінювання *практичних завдань*

Кожне з практичних завдань оцінюється максимум у 10 балів, та включає наступні показники:

Коректність виконання згідно інструкції - максимум 5 балів

Використання повного спектру опанованих методик - максимум 3 бали

Своєчасність виконання завдання - максимум 2 бали

6.5. Критерії оцінювання залученості на *лекційних заняттях*

Активна участь у кожному лекційному занятті оцінюється максимум у 5 балів, та включає наступні показники:

Залученість у тематичних дискусіях на лекціях - максимум 3 бали

Відповіді на тематичні запитання за лекцією - максимум 2 бали.

7. Політика курсу

7.1. Політика щодо академічної доброчесності. Академічна доброчесність здобувачів вищої освіти є важливою умовою для опанування результатами навчання за дисципліною і отримання задовільної оцінки з поточного та підсумкового контролів. Академічна доброчесність базується на засудженні практик списування (виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання), плагіату (відтворення опублікованих текстів інших авторів без зазначення авторства), фабрикації (вигадування даних чи фактів) що можуть використовуватися в освітньому процесі. Політика щодо академічної доброчесності регламентується положенням «Положення про систему запобігання та виявлення плагіату у Національному технічному університеті «Дніпровська політехніка».

http://www.nmu.org.ua/ua/content/activity/us_documents/System_of_prevention_and_detection_of_plagiarism.pdf.

У разі порушення здобувачем вищої освіти академічної доброчесності (списування, плагіат, фабрикація), робота оцінюється незадовільно та має бути виконана повторно. При цьому викладач залишає за собою право змінити тему завдання.

7.2. Комунікаційна політика.

Здобувачі вищої освіти повинні мати активовану університетську пошту.

Обов'язком здобувача вищої освіти є перевірка мінімум один раз на тиждень поштової скриньки на Офіс365 та перегляд новин на Телеграм-каналі, створеному для даного курсу.

Протягом тижнів самостійної роботи обов'язком здобувача вищої освіти є робота з дистанційним курсом «Природно-ресурсний потенціал України» (www.do.nmu.org.ua).

Усі письмові запитання до викладача стосовно курсу мають надсилатися на університетську електронну пошту або у месенджері Telegram.

7.3. Політика щодо перескладання.

Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

7.4. Відвідування занять.

Для здобувачів вищої освіти денної форми відвідування занять є обов'язковим - в оффлайн або онлайн режимі.

Поважними причинами для неявки на заняття є хвороба, участь в університетських заходах, відрядження, які необхідно підтверджувати документами у разі тривалої (два тижні) відсутності. Про відсутність на занятті та причини відсутності здобувач вищої освіти має повідомити викладача або особисто, або через старосту.

Якщо здобувач вищої освіти захворів, ми рекомендуємо залишатися вдома і навчатися за допомогою дистанційної платформи.

Здобувачу вищої освіти, чий стан здоров'я є незадовільним і може вплинути на здоров'я інших здобувачів вищої освіти, буде пропонуватися залишити заняття (така відсутність вважатиметься пропуском з причини хвороби). Оцінки неможливо отримати під час консультацій або інших додаткових годин спілкування з викладачем. За об'єктивних причин (наприклад, міжнародна мобільність) навчання може відбуватись дистанційно - в онлайн-формі, за погодженням з викладачем.

7.5. Політика щодо оскарження оцінювання. Якщо здобувач вищої освіти не згоден з оцінюванням його знань він може оскаржити виставлену викладачем оцінку у встановленому порядку.

7.6. Бонуси. Здобувачі вищої освіти, які регулярно відвідували лекції (мають не більше двох пропусків без поважних причин) та мають всі виконані практичні завдання отримують додатково 10 балів до результатів оцінювання за поточним контролем. Студенти, які протягом семестру підготують та подадуть до публікації наукову статтю за тематикою дисципліни у фахове видання України або іншої країни, можуть отримати додатково 25 балів, але не більше у підсумку 100 балів за дисципліну.

7.7. Участь в анкетуванні. Наприкінці вивчення курсу та перед початком сесії здобувачам вищої освіти буде запропоновано анонімно заповнити електронні анкети (Microsoft Forms Office 365), які буде розіслано на ваші університетські поштові скриньки. Заповнення анкет є важливою складовою вашої навчальної активності, що дозволить оцінити дієвість застосованих методів викладання та врахувати ваші пропозиції стосовно покращення змісту навчальної дисципліни Природно-ресурсний потенціал України”.

8. Методи навчання

Під час *лекційних занять* будуть застосовані такі методи навчання:

Пояснення, Інструктаж, Розповідь, Навчальна дискусія, Ілюстрування, Метод аналізу, Самостійне спостереження, Мозковий штурм, Обговорення, Підсумовуюче письмове завдання.

Під час *практичних занять* будуть застосовані наступні методи навчання:

Метод порівняння, Метод узагальнення, Метод виокремлення основного, Мозковий штурм, Обговорення.

9. Рекомендовані джерела інформації

1. П. С. Гнатів, П. Р. Хірівський, О. Д. Зинюк, Ю. Я. Корінець, Н. Є. Панас Природні ресурси України : навчальний посібник.– Львів: Камула, 2012. – 216 с.
2. Коржнев М.М. Природно-ресурсні основи сталого розвитку – Київ: Вид. КНУ. – 2001. – 270 с.
3. Екологічна геологія: підручник / За ред. д.г.-м.н. М.М.Коржнева – Київ: ВПЦ «Київський університет», 2005. – 257 с.
4. Кратенко Л.Я. Загальна геологія. – Д.: НГУ, 2003. – 183 с.
5. Геологічні пам'ятки України (у 4 т.). Держ. геолог. служба України ; [авт.: В. П. Безвинний, О. Б. Бобров, В. П., Брянський та ін. ; за ред. В. І. Калініна, Д. С. Гурського]. - Київ : 2006.